

Ifjúsági munka bünelkövető fiatalokkal II.

TÁMOP-5.2.5/B-10/1-2010-0032

Sajtófigyelés összegzése
2012. 07. 11. – 2013. 01. 10.

Készítette: Csáki Anikó

2013. január

Az Ifjúsági munka bűnelkövető fiatalokkal II. című, TÁMOP-5.2.5/B-10/1-2010-0032 azonosítószámú projekt keretén belül sajtó- és médiafigyelést folytatunk, melynek célja a sajtóban fellelhető, a fogvatartottak és szabadultak társadalmi beilleszkedésének lehetőségeivel foglalkozó cikkek gyűjtése és vizsgálata.

A sajtófigyelést a következő lapokon és internetes oldalakon végeztük: Népszabadság, Magyar Hírlap, Magyar Narancs, www.hirstart.hu, www.origo.hu. A szavak, melyekre a sajtófigyelés során rákerestünk: börtön, fogvatartott, elítélt, büntetés-végrehajtás, szabadult, diszkrimináció, rab.

A 2012. 07. 11. – 2013. 01. 10-ei időszakban a társadalmi beilleszkedés témakörére fókuszálva kizárólag a büntetés-végrehajtási intézetekben megvalósuló különböző programokról - melyek nagy része pályázati támogatásokhoz kötődik - olvashattunk. Több cikk jelent meg az ún. Tett programról és annak eredményeiről. Tehát csakúgy, mint a korábbi vizsgált időszakok esetében, ezen időszak sajtójáról is elmondható, hogy a cikkek az intézetekben zajló programok bemutatásával foglalkoznak, a szabadulás utáni élet, annak nehézségei most sem kerültek bemutatásra.

A következőkben a fent megjelölt időszak alatt megjelent cikkekből olvashatunk egy-egy rövidebb részletet, melyek szemléletesen ismertetik a különböző programokat, azok céljait, ill. adott esetben azok eredményeit.

„Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala az MTI-hez szerdán eljuttatott közleményében kifejtette: az ombudsman üdvözölte, hogy az intézetben a Pécsi Tudományegyetem Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszékének hallgatói foglalkoznak a fogvatartottakkal a szabadulásukat megelőző négy-hat hónapban, és "az erkölcsi útmutatás mellett megtanítják őket a kinti életük megtervezésére", segítenek eligazodni a hivatali ügyintézésben. Munkájukat pártfogó is segíti, a szabadulás után pedig figyelemmel kísérik a fiatalok sorsának alakulását, szükség esetén segítséget nyújtanak nekik.”

(<http://www.pecsiujsg.hu/helyi-hireink/az-ombudsman-kevesli-a-pszichologust-a-pecsi-bortonben>, 2012. július 18.)

„A tervek szerint vakvezető kutyákat képezhetnek majd ki a szirmabesenyői fiatalkorúak büntetés-végrehajtási intézetében lévő elítéltek. A vakok országos szövetségének szakemberei bejárást tartottak, melyen kiderült: kitűnő a környezet ahhoz, hogy a vakvezető kutyák két egyedét a fiatalok börtönében elítéltek egy része taníthassa be. A fogvatartottak és a kutyák is jól járhatnak majd az újfajta kezdeményezéssel.

Vörös Enikő, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Vakvezetőkutyakiképző Iskolájának szakmai vezetője a Hajnal-tájban elmondta, az új program keretében elsősorban elítéltek foglalkoznak majd a kölyökkutyákkal. Mindez a kutyáknak azért jó, mert különböző típusú emberekkel tudnak találkozni, ami egy állatot is tapasztaltabbá tesz. Szabadulásuk utáni életükben a most még börtönben lakó fiataloknak is hasznos lehet, hogy el tudtak látni egy ilyen feladatot. Emellett, mivel a kutyák nyugtató hatással vannak az emberekre, a börtön dolgozóinak is segítséget jelent majd a program azáltal, hogy könnyebben tudnak kapcsolatot teremteni az elítéltekkel...

Horváth Éva főhadnagy, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Büntetés-végrehajtási Intézet szakpszichológusa elmondta, a kezdeményezés haszna lehet, hogy az érintett fiatalok megtanulnak felelősséget vállalni, sikerélményeket szereznek, valamint azoknak, akiknek nincsenek külső kapcsolataik, lesz mire, illetve kire várniuk. A négy elítélt közül ketten vannak ilyen helyzetben. A másik két fiatal beilleszkedési problémákkal küzd, mentális állapotuk megnehezíti az emberekkel való kapcsolattartást. A pszichológus ezért azt reméli, a feltétel nélküli elfogadás, amit a kutyáktól kaphatnak, az ő személyiségükre is pozitívan hat. Horváth Éva abban is bízik, hogy lesz olyan elítélt, aki a programnak köszönhetően a későbbiekben az állatokkal való közös munkában hivatást is talál magának.”

(http://www.hirado.hu/Hirek/2012/08/21/09/Fiatalkoru_eliteltek_kepezhetnek_ki_vakvezeto_kutyakat.aspx, Kossuth Rádió, 180 perc | 2012. augusztus 22. szerda 08:50)

„A kriminálpszichológus szerint meggyengült a pártfogói rendszer, a jó utat választók azonban már a börtönben kaphatnak szakmai segítséget.

Együttműködési megállapodást kötött a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium igazságügyi szolgálata az Országos Rendőr-főkapitánysággal. Ez a két hivatal mindennapi tevékenységét erősíti, elsősorban az áldozatsegítés, másodsorban a pártfogói felügyeleti szolgáltatások kapcsán – jelentette ki Kunfalvi Zoltán, az igazságügyi szolgálat vezetője a Kossuth rádió Vasárnapi Újság című műsorában.

Van esély azok számára, akik valóban úgy gondolják, hogy másképp akarják folytatni az életüket. Ha támogatást kérnek, már a büntetés végrehajtása közben megkapják szakemberektől, pedagógusoktól, pszichológusoktól. Vannak azonban olyanok, akik szakmaszerűen üzik a bűnelkövetést. Ők profik, egy idő után nem is kerülnek börtönbe, mert megtanulják úgy elkövetni a bűncselekményeket, hogy a rendőrség ne akadjon a nyomukra – mondta a műsorban Végh József kriminálpszichológus.

Becslése szerint a börtönben lévők 25-35 százaléka nem akar visszakerülni, ők úgy is rendezkednek be a szabadulást követően, hogy lehetőleg legyen munkahelyük. Vélekedése szerint a pártfogói rendszer meggyengült az utóbbi időben, és nem tud olyan támogatást nyújtani az elítélteknek, mint korábban.”

(http://www.hirado.hu/Hirek/2012/08/12/10/Kriminalpszichologus_A_rabok_harmada_nem_akar_visszakerulni.aspx, Kossuth Rádió/Vasárnapi Újság | 2012. augusztus 13. hétfő 06:06)

„A börtönt elhagyó fogvatartottakra váró problémákról szól Bokros Ferenc Vonatra várva - avagy a szabadulás útjain című vígjátéka, melyet kedden mutattak be fegyintézet Katolikus Kultúr Körének tagjai a Szegedi Fegyház és Börtön Kultúrtermében...

A színi terápia fontos része az elítéltek nevelésének, hiszen a próba-folyamat és az előadás során olyan helyzetekbe is beleélhetik magukat, melyekre helyzetüknél fogva másképpen nem lenne lehetőség. Van olyan fogvatartott, aki például korábban csendőrt, római légióst játszott, az új előadásban pedig a rendőrt alakítja.

A darabot író Bokros Ferenc elárulta, vígjáték formájában szerette volna feldolgozni azokat a problémákat, melyekkel az elítélteknek meg kell küzdeniük azt követően, hogy elhagyták a

börtön kapuját. Szerette volna ráébreszteni társait, jobb, ha átgondolják, milyen utat választanak szabadulásuk után.”

(<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=580391>, 2012. augusztus 28.)

„A Balassagyarmati Fegyház és Börtön épületében például többszörösen elítélt, igazi keményfiúk is töltik a büntetésüket, a nógrádi intézet ugyanakkor évek óta azokról a változatos programjairól ismert, amelyekkel az elítéltek visszailleszkedését a társadalomba igyekeznek segíteni. Néhány éve a börtönkápolna freskójának felújítását végezték el a bentlakók, két éve pedig a már felújított kápolnában Biblia-részletek feldolgozásával készült rockoperát mutattak be az elítéltek - olvasható az összegzésben.

A Bábel stábja azoknak a pillanatoknak lehetett a tanúja nemrég, amikor az elítéltek a szokásos "beszélő" helyett egy musical-előadáson találkozhattak családjukkal, egy mesekör tagjaiként ugyanis azt vállalták, hogy a Hófehérke és a hét törpe zenés változatát adják elő. A riportban börtönlakók mesélnek Hesnának arról, miként nyíltak meg a mesekörben dolgozva, hogyan sikerült felvállalniuk, hogy ilyen szokatlan szerepben mutatkozzanak be.”

(http://www.hirado.hu/Hirek/2012/09/18/14/Riportmusor_a_bortonokrol_az_M1_en.aspx,
MTI | 2012. szeptember 18.)

„A börtönlakók és családjuk közötti kapcsolat életben tartása kiemelt társadalmi jelentőségű, ezt szolgálja a most 21. alkalommal zajló Angyalföld Program, amelynek keretében 1200 halmozottan hátrányos helyzetű gyerek kap ajándékcsomagot rács mögött lévő szülőjétől – mondta Roszík Gábor evangélikus lelkész, a karitatív akciót szervező Magyar Testvéri Börtöntársaság vezetője.

Ismertetése szerint ebben az élethelyzetben a szeretetet megtestesítő ajándék még inkább felértékelődik. E kis érzelmi kapocs közelebb hozhatja egymáshoz az apát és gyermeküket, ami reményt adhat arra, hogy a család a szülő kényszerű távolléte ellenére sem hullik szét. Márpedig a nemzetközi statisztikák szerint a huzamosabb távollét legtöbbször szétzilálja e

közösségeket, ami a szabadulás utáni élet újrakezdését még nehezebbé teszi. A büntetését letöltött ember így érzelmi vákuumba kerülhet, kapaszkodó nélkül, megbélyegezve, sodródva, könnyen ismét a bűn útjára léphet. Akit viszont a család visszafogad, az jó eséllyel beilleszkedik, ezért az Angyalföld-akciónak a bűnmegelőzésben is szerepe van.”

(<http://www.otvenentul.hu/szabadido/69282>, 2012.12.25.)

„A Sopronkőhidai Fegyház és Börtön egyedüli magyar partnerként vesz részt egy nemzetközi szakmai programban, amely a fogvatartottak szabadulás utáni boldogulását hivatott elősegíteni.

Az Európai Unió által támogatott projekt céljából tűzte ki hatékony eszközök kifejlesztését annak érdekében, hogy a börtönből kikerülő emberek megtalálják a helyüket a szabadulás utáni életben. Ezt a törekvést szolgálja a kommunikációs eszköztár nevelők részére és a reintegrációs kalauz szabaduló fogvatartottak részére - ismertette a főhadnagy. Hozzátette, hogy mindkét segédletet közösen dolgozza ki a konzorcium, amelyben a vezető partner román alapítvány mellett további két román, egy ciprusi, egy finn, egy lengyel, egy görög és egy máltai partner működik együtt a sopronkőhidai intézményen kívül.

A projekt másik eleme, a reintegrációs kalauz a tervek szerint kézikönyv lesz, tele hasznos információkkal, a segítő és a támogató szervezetek elérhetőségeivel, követendő magatartásformákkal és további olyan ismeretekkel, amelyek elkerülhetetlenek a visszaesés megelőzéséhez. A kalauzt a fogvatartottaknak még a szabadulásuk előtt átadják, a tapasztalatokat pedig megosztják a hazai társintézményekkel.”

(http://nol.hu/belfold/kalauzt_kapnak_a_szabadulo_eliteltek_sopronkohidan, MTI | 2012. december 29.)

A Tett program

„A bűnmegelőzést és a reintegrációt célzó Tett-program két és fél évét értékelték tegnap az illetékesek a projektet lezáró konferencián. A rendezvényen Felkai László, a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára elmondta: több mint 2300 elítélt vett részt az európai uniós programban, és közülük – szabadulásuk után – minden második önként jelentkezett munkáért a munkaügyi központban. Ez Felkai szerint azt jelenti, hogy a projekt valóban a társadalmi beilleszkedést szolgálja.”

(http://www.magyarhirlap.hu/belfold/tettprogram_borton_utan_is_van_elet.html, 2012. 08. 29.)

„A most befejeződött kutatás szerint eredményes volt a Belügyminisztérium, a Miskolci Egyetem, a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága és a Baranya, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja együttműködésében megvalósult "Tett - program az áldozatokért és a tettesekért" kiemelt projekt reintegrációs alprojektje.

A Tett 9 megyében, több mint 10.000 embernek nyújtott közvetlenül segítséget. A program célja az volt, hogy javítsa a bűnmegelőzés területén dolgozó szervezetek együttműködését, korszerű ismeretek megosztásával tegye hatékonyabbá a munkájukat.

A Tett program egyik elemeként valósult meg a reintegrációs alprojekt, amely célja egy olyan komplex szolgáltatáscsomag kialakítása volt, amely elősegíti a fogvatartottak sikeres társadalmi és munkaerő-piaci visszailleszkedését. A program értékelésének céljából a Belügyminisztérium kutatást végzett, amely elsődlegesen a program megvalósításának folyamatát és a programmal megcélzott csoportok elégedettségét vizsgálta.

A program hatására egyértelműen mélyült a fogvatartottak társadalmi- és munkaerő-piaci reintegrációjában érintett intézmények közötti kapcsolat, és kommunikáció. A programban részt vevő intézetek és reintegrációban érintett intézményi környezetük együttműködési keretei kidolgozottabbakká, intenzívebbekké váltak.

A másik jelentős hatás az utógondozói hálózat munkájának intenzívebbé válása, és a pártfogó felügyelet munkájával való összehangolása. A szakemberek szerint a reintegrációs tanácsadás jelentős mértékben hozzájárulhat a fogvatartottak sikeres társadalmi és munkaerő-piaci visszailleszkedéséhez és csökkentheti az elítéltek bűnismétlési kockázatát. Az együttműködés minőségével, egymás munkájának támogatásával minden közvetlen megvalósító elégedett volt, ugyanígy a bv. szervezet felől érkező támogatással is. Szinte minden interjúalany kiemelte, mennyire törekedtek arra, hogy megfelelően egymás keze alá dolgozzanak...

A programban résztvevőktől a szakmaképzésen résztvevők felé a kedvező véleményt adók aránya egyre növekszik.”

(<http://www.hrportal.hu/c/320-fogvatartott-kapott-szakmat-a-tett-programban-20121130.html>, 2012.12.01)

„A reintegrációs program egyik kiemelt célja az volt, hogy növelje a közvetlen célcsoport motivációs szintjét a társadalmi visszailleszkedést illetően. A szabadulás utáni boldogulás megkérdőjelezése gyakran merült fel témaként, de voltak olyanok is, akik szerint a szakmaképzésen szerzett ismeretek jól hasznosíthatók a szabad életben.

A készség- és képességfejlesztő tréningeket befejezők hasznosnak tartják a foglalkozásokat, illetve a szakmaképzést a szabadulásuk utáni boldogulás szempontjából. Körükben az elutasító vagy szkeptikus álláspont szinte egyáltalán nincs jelen.”

(<http://www.hir24.hu/belfold/2012/12/03/szakmat-kaptak-az-eliteltek/>, 2012.12.03.)

„Októberben 810 főből 680 fő kapott tanúsítványt tréningek elvégzéséről és összesen 11 féle OKj-s szakmát sajátítottak el a büntetésvégrehajtási intézményekben. A képzéseket 378 fő kezdte meg és közülük 316 fő meg is szerezte a képesítést. A fogvatartottak a tréningeken megszerzett tudást a későbbiekben akár a munkaügyi központban vagy egy állásinterjún is hasznosítani tudják.

A program eredményességét vizsgáló legfrissebb kutatás kimutatta, hogy a fogvatartottak is pozitívan értékelik a projektben való részvételt és a szakmaképzésen szerzett ismereteket jól hasznosíthatónak tartják a szabad életben. Fontosnak ítélik meg a készség és képességfejlesztő tréningeket továbbá hasznosnak tartják a foglalkozásokat, illetve a szakmaképzést a szabadulásuk utáni boldogulás szempontjából.”

(<http://www.origo.hu/itthon/hirdetes/20121210-szabadulas-utan-szakmaval.html>, 2012. 12. 10.)

VÁLTÓ-SÁV
ALAPÍTVÁNY